

Hitoktatók lelki gyakorlatok 2011

A Szlovák Püspöki Konferencia Hitoktatási és Iskolai Bizottságának Magyar Kateketikai Albizottsága immár 28. alkalommal szervezett lelki gyakorlatot hitoktatók, lelkipásztori kisegítők és érdeklődők számára. Az exercitátor mons. Nagy Károly, a budapesti Rózsafűzér Királynője templom plébánosa volt, akit a résztvevők már régi ismerősként üdvözölhettek, hisz mintegy húsz évvel ezelőtt ő tartotta az egyik első lelki gyakorlatok egyikét is a felvidéki hitoktatóknak.

A központi téma a szeretet és annak gyakorlása volt. Károly atya számtalan példán mutatta be, hogy a mennyei Atya mennyi segítséget nyújt nekünk ahhoz, hogy felismerjük akaratát: kezdve a vasárnapi szentmise olvasmányával, folytatva a zsolozsma szövegein keresztül egészen az embertársaink által jelzett szükségletekig. Tudatosítanunk kell, hogy a szeretet az, ami az embert igazán értékesé teszi: annyit ér, amennyire szeret. Éppen ezért napi szinten is állandóan ellenőriznünk kell, nem vétettünk-e (gondolattal, szóval, cselekedettel vagy mulasztással) a főparancs ellen. Ezt elősegítendő – az általános gyakorlattól kicsit eltérő módon – már az első nap délelőttjén a lelkiismeretvizsgálaté volt a fő szerep, délután pedig már szentgyónáshoz lehetett járulni. Ezek után került sor a szeretetparancs Jézus által „tökéletesített” formájának megvitatására: az ellenségszeretetre. Aki Isten akaratát akarja ugyanis teljesíteni, annak tudnia kell, hogy a szeretet nem érzelmű, hanem tetteket jelent – senkit sem kizárva ebből. Isten akaratát viszont Jézusra tekintve tudjuk felismerni, aki mindig az Atyával beszélte meg a dolgait. Így juthatunk el két fontos elváráshoz: a szeretethez és az egységhez. Rengeteg segítségünk van ennek megismeréséhez (a kérdés persze az, mennyire élünk velük): a Biblia, a Tízparancsolat, a szentbeszéd, a lelkiismeretünk, a lelki vezető, a gyóntató, a lelki olvasmányok, vagy akár a – Remény hasábjain is rendszeresen közölt – Chiara Lubich által írt Életige, amely egy egész hónapra ad „házi feladatot”. A lelki gyakorlaton szóba került a nevelés kérdése is. Korunknak ez is érzékeny kérdése, és mindazok, akik gyermeket nevelnek (akár szülőként, akár tanítóként), nap mint nap szembesülnek vele. Itt is fontos figyelni Jézus példáját: a tekintélyt nem hatalomként értékelte, hanem szolgálatként, szeretetként. Amit tanított, azt meg is testesítette. Elsőként adott mindenkinek – elvárás nélkül, szeretetből. Mindenkivel szemben bizalommal viselkedett. Viszont ha szükség volt rá, megfedte a hibásan cselekvőt, vagy szólót. Amit mondott, az rövid volt és pontos, kerülte a terjengősséget. A megszokott értékrendet a feje tetejére állította: nyíltan megmondta, mi az, ami számít, ami érték, és mi a talmi. Éppen ezért a családokban (iskolában) Jézusnak kell átvennie a nevelő szerepét – úgy, hogy ő él a szülőkből (tanítókból) azáltal, hogy él a evangéliumot. A nevelés fő helyszíne természetesen a család (kellene, hogy legyen). Éppen ezért a családjainkban is élnie kell Jézusnak – úgy, hogy a családtagok kölcsönösen szeretik egymást. A családot kis egyházzá kell tenni. (Károly atya tanácsa: a házastársak esküvőjüktől kezdve legalább egy Miatyánkot mondjanak el minden nap közösen úgy, hogy megfogják egymás kezét. Később vonják be az imádságba gyermekeiket is.)

Nagyon fontos mindannyiunk életében az imádság, legfőbb kincsünk is. A szív mélységéből kell fakadnia. Minden alkalmat ki kell használnunk, hogy Istennel lehessünk. Sokan azért hanyagolják el az imádkozást, mert „nincs idejük”. Pedig Klaus Hemerle német püspök és teológiai tanár „csodálatos időszaporításnak” nevezi az imádságot. (De meg lehetne említeni Teréz anyát is az imádságra fordított idő kérdésében...) Persze az imádság sem csak „magánügy”, elvezeti az embert a közösség igényéhez.

Szeretni csak közösségben lehet. Ilyen volt az ősegyház is. Ez az idők folyamán sokszor „elfelejtődött”. Ezért mondta boldog II. János Pál pápa: „A közösség otthonává és iskolájává kell tennünk az Egyházat. Első feladatunk a közösségi lelkiség kialakítása és előmozdítása kell hogy legyen.” Silvano Cola, a Fokoláre Mozgalom papi ágának alapítója pedig kijelentette: „Az Egyház közösség – az üdvösség pedig közösségben való élet. Az emberiség csakis a közösségben tudja kifejezni a saját identitását. Jézusnak az a kívánsága, hogy az Egyház közössége láthatóvá váljék.” – Arra kell tehát törekednünk, hogy élő közösségeket építsünk ki. Károly atyának erre is konkrét példái voltak (amit mondott és ajánlott, amögött tapasztalat és gyakorlat áll): a plébániáján a következő közösségek találkoznak rendszeresen: óvodások, középiskolások, jegyesek és együttjárók, fiatal házaspárok, kisgyermekes anyukák, katekumenek és fiatalok, felnőttek, nyugdíjasok. Külön találkozó van bibliamagyarázatra és az Életige átélésére.

Az elhangzottakat a lelkigyakorlaton résztvevők természetesen részletesen meg is beszélték egymás közt, kiscsoportos beszélgetések keretében, melyekről utóbb a többieknek is beszámoltak. A modern kor adta lehetőségeket kihasználva a lelkigyakorlat vezetője több érdekes filmmel is illusztrálta mindazt, amit elmondott. Ezek közül a résztvevőkre a Chiara Luce Badanóról készült dokumentumfilm tette a legnagyobb hatást. A tavaly boldoggá avatott, 19 éves korában elhunyt olasz lány csontrákban szenvedett. Amikor fájdalmak gyötörték, azt ismételte: „Jézus, ha Te is akarod ezt, én is akarom.”

A lelkigyakorlat résztvevői megemlékeztek Rudolf Baláz püspök atyáról is, aki mindig a szívében viselte a magyar nyelvű hitoktatás ügyét is. A Besztercebányán zajló eseményekkel összhangban kedden este a halottakért mondott zsoltárműt, szerdán pedig a gyászszentmisét ajánlották föl érte.

A Károly atya derűs humorával, életpéldájával és szolgáló szeretetével fűszerezett napok is nyilvánvalóvá tették a résztvevők, és adja Isten, hogy az olvasók előtt is Nguyen Van Thuan vietnami bíboros szavait: „A világ azé, aki szereti. És ennek tanúbizonyságát is tudja adni.”

Bogár Imre